

Minister Zdrowia

PLR2.050.80.2026.RB
Warszawa, 26 października 2026

Pan

Włodzimierz Czarzasty

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 20173 z 8 października 2026 r. Posłanki Iwony Marii Kozłowskiej w sprawie dostępności szczepionek przeciwko grypie w aptekach w okresie sezonu szczepień oraz problemów z realizacją recept, Minister Zdrowia prosi o przyjęcie poniższych informacji.

Świadczeniobiorcy posiadają prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, w tym do leków refundowanych, zgodnie z zapisami ustawy o świadczeniach¹.

Zgodnie z treścią obowiązującego od 1 października 2026 r. obwieszczenia Ministra Zdrowia w sprawie wykazu refundowanych leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych², w ramach listy leków refundowanych z odpłatnością 50% w aptecce na receptę we wszystkich zarejestrowanych wskazaniach objęte refundacją są 3 szczepionki przeciw wirusowi grypy:

- **3-walentne Vaxigrip i Influvac** (od 6 m. ż., dostępne w wykazach bezpłatnych leków **18-, 65+ i Cięża+³**) oraz **Efluelda** (od 60 lat, **niedostępna w ramach wykazów bezpłatnych leków**).

Tabela o warunkach refundacji szczepionek przeciw grypie zgodna z obwieszczeniem, które obowiązuje od 1 października 2026 r.

¹ Zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1461, z późn.zm.), zwanej dalej „ustawą o świadczeniach”

² <https://www.gov.pl/web/zdrowie/obwieszczenia-ministra-zdrowia-lista-lekow-refundowanych>

³ Zgodnie z art. 43a i 43b ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1461, z późn.zm.)

GTIN	Nazwa	Postać	Nazwa międzynarodowa	CZN	Cena detaliczna	Zapłata pacjenta
05909991561505	Vaxigrip	zawiesina do wstrzykiwań w ampułko-strzykawce	Trójwalentna szczepionka przeciw grypie (rozszczepiony wirion), inaktywowana	38,00	53,30	26,65
05901797711283	Influvac	zawiesina do wstrzykiwań w ampułko-strzykawce	Szczepionka przeciw grypie (antygen powierzchniowy), inaktywowana	38,00	53,30	26,65
05909991560225	Efluelda	zawiesina do wstrzykiwań w ampułko-strzykawce	Trójwalentna szczepionka przeciw grypie (rozszczepiony wirion), inaktywowana	128,11	163,44	81,72

Należy podkreślić, że do 30 czerwca 2026 r. były objęte refundacją szczepionki przeciw grypie 4-walentne, a **od 1 lipca 2026 r. objęte refundacją są ww. szczepionki 3-walentne** w analogicznych wskazaniach i dostępności w wykazach bezpłatnych leków co 4-walentne, z uwagi na fakt, że szczepionki 3-walentne zastępują szczepionki 4-walentne w najbliższym sezonie szczepień na grypę, co wynika bezpośrednio z zaleceń WHO.

Minister Zdrowia oraz podległe mu organy, w tym Główny Inspektor Farmaceutyczny, prowadzą stałe monitorowanie dostępności produktów leczniczych (w tym szczepionek przeciwko grypie) na rynku farmaceutycznym, analizując na bieżąco informacje dotyczące poziomu zaopatrzenia oraz potencjalnych ryzyk dla ciągłości dostaw leków.

Należy przy tym wskazać, że dostępność produktów leczniczych jest weryfikowana przez Ministra Zdrowia oraz Głównego Inspektora Farmaceutycznego głównie na podstawie danych zgromadzonych w Zintegrowanym Systemie Monitorowania Obrotu Produktami Leczniczymi (ZSMOPL). System ten umożliwia przekazywanie za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej dziennych raportów dotyczących przeprowadzonych transakcji, stanów magazynowych, braków w dostępie do produktów monitorowanych, z poziomu podmiotów odpowiedzialnych, hurtowni farmaceutycznych oraz aptek ogólnodostępnych (również tych zlokalizowanych przy placówkach Podstawowej Opieki Zdrowotnej) oraz szpitalnych i pozwala na stworzenie pełnego obrazu obrotu tymi produktami leczniczymi. Kolejnym narzędziem w zakresie monitorowania dostępności produktów leczniczych jest Moduł Eksploracji Rynku Leków (MERL), czyli narzędzie integrujące informacje o wystawieniach i realizacjach recept z systemu P1 (Elektroniczna Platforma Gromadzenia, Analizy i Udostępniania zasobów cyfrowych o Zdarzeniach Medycznych) oraz o stanach magazynowych i wielkości obrotu między uczestnikami rynku, wyliczanej na podstawie informacji o transakcjach gromadzonych w systemie ZSMOPL. Na ten moment głównym celem rozwiązania jest udostępnianie pełnej informacji o obrocie lekami.

Zgodnie z aktualnymi danymi pochodzącymi z dostępnych systemów monitorowania obrotu, na rynku znajdują się następujące szczepionki przeciw grypie: Vaxigrip, Influvac

oraz Efluelda. Obecnie ww. produkty lecznicze znajdują się zarówno na stanach hurtowni farmaceutycznych, jak i aptek.

Dodatkowo wskazać należy, że w połowie października br. podmiot odpowiedzialny Sanofi zrealizował kolejną dostawę produktu leczniczego Vaxigrip. Jednocześnie zaplanowane zostały również kolejne partie dostaw przedmiotowej szczepionki na polski rynek do końca br.

Globalne uwarunkowania (związane ze zmianą szczepów), które są niezależne od Ministra Zdrowia, mogą przejściowo i lokalnie wpływać na dostępność szczepionek przeciwko grypie. Minister Zdrowia pozostaje natomiast w stałym kontakcie z podmiotami odpowiedzialnymi, które podejmują działania mające na celu zapewnienie możliwie pełnego zabezpieczenia dostaw produktów leczniczych na rynek polski.

Ponadto należy poinformować, że firmy farmaceutyczne na bieżący sezon 2026/2027 zadeklarowały wyższą liczbę dostaw opakowań niż wynosiło zapotrzebowanie na szczepionki czterowalentne w ubiegłym sezonie.

W odniesieniu do kwestii aktualnych zasad realizacji recept należy zauważyć, że możliwość realizacji recepty na określoną szczepionkę przeciwko grypie nie jest bezpośrednio związana z miejscem zamieszkania pacjenta. Czasowa niedostępność konkretnego produktu leczniczego może wystąpić niezależnie zarówno od miejsca zamieszkania pacjenta, jak i lokalizacji apteki, a jej przyczyną może być w szczególności ograniczona dostępność danego produktu w hurtowniach farmaceutycznych, przekładająca się na możliwość jego bieżącego zapewnienia przez apteki.

Jednocześnie brak określonej szczepionki w konkretnej aptece nie musi oznaczać jej niedostępności w obrocie. Jeżeli produkt leczniczy jest dostępny w hurtowni farmaceutycznej i może zostać sprowadzony do apteki, zastosowanie znajduje art. 95 ust. 3 ustawy z dnia 6 września 2001 r. – Prawo farmaceutyczne, zgodnie z którym w przypadku braku w aptece ogólnodostępnej poszukiwanego produktu leczniczego farmaceuta, o którym mowa w art. 88 ust. 1 tej ustawy, powinien zapewnić możliwość jego nabycia w tej aptece w terminie uzgodnionym z pacjentem. Tym samym czasowy brak konkretnej szczepionki w danej aptece nie przesądza jeszcze o konieczności wystawienia pacjentowi recepty na inny produkt leczniczy.

Odmienne należy ocenić sytuację, w której przepisana pacjentowi szczepionka jest faktycznie niedostępna w kanale dystrybucji i nie ma możliwości jej sprowadzenia w terminie umożliwiającym realizację szczepienia. W takim przypadku może zaistnieć potrzeba rozważenia zmiany ordynacji. Ocena zasadności zastosowania innego produktu

leczniczego należy jednak każdorazowo do osoby posiadającej odpowiednie uprawnienia do wystawienia recepty i powinna uwzględniać indywidualną sytuację pacjenta.

W przypadku recepty elektronicznej sposób dokonania zmiany jej treści określa art. 96a ust. 9b ustawy – Prawo farmaceutyczne. Zgodnie z tym przepisem treść recepty zapisanej w Systemie Informacji Medycznej nie może być zmieniana. Jeżeli treść recepty elektronicznej wymaga zmiany, recepta ta jest anulowana w SIM przez osobę, która ją wystawiła, natomiast zmiana następuje przez wystawienie nowej recepty. Przepis ten określa zatem sposób dokonania zmiany wystawionej recepty elektronicznej, natomiast nie przesądza sam w sobie o zasadności zmiany zastosowanego produktu leczniczego.

Nie oznacza to jednak, że w każdym przypadku niedostępności szczepionki pacjent musi ponownie udać się do tej samej osoby, która wystawiła pierwotną receptę. Konieczność kontaktu z wystawcą dotychczasowej recepty występuje w szczególności wówczas, gdy zachodzi potrzeba jej anulowania. Niezależnie od tego, w przypadkach i na zasadach określonych w obowiązujących przepisach, nową receptę może wystawić również inna osoba posiadająca stosowne uprawnienia, w granicach kompetencji przysługujących przedstawicielom poszczególnych zawodów medycznych.

Odnosząc się natomiast do możliwości wydania w aptece innej szczepionki niż wskazana na recepcie, należy podkreślić, że samej niedostępności przepisanego produktu nie można traktować jako samoistnej podstawy do wydania dowolnej innej szczepionki. Możliwość dokonania zamiany produktu leczniczego powinna być oceniana z uwzględnieniem obowiązujących zasad dotyczących wydawania odpowiedników produktów leczniczych. Jak bowiem wynika z art. 44 ustawy o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych (Dz. U. z 2026 r. poz. 253, z późn.zm.), farmaceuta może wydać inny produkt leczniczy niż wskazany na recepcie, o tej samej nazwie międzynarodowej, dawce, postaci farmaceutycznej, która nie powoduje powstania różnic terapeutycznych, i o tym samym wskazaniu.

Jednocześnie, w przypadku faktycznego braku możliwości nabycia leku, pacjent ma możliwość zwrócenia się do lekarza prowadzącego terapię w celu dokonania oceny możliwości zastosowania alternatywnej technologii lekowej.

Ponadto należy wskazać, że receptę na szczepionkę przeciwko grypie może wystawić zarówno lekarz, jak i uprawniony farmaceuta. W praktyce oznacza to, że pełnoletni pacjent może uzyskać receptę bezpośrednio w aptece wykonującej szczepienie. Lista aptek, posiadających umowę z Narodowym Funduszem Zdrowia na realizację szczepień dostępna jest pod linkiem: <https://pacjent.gov.pl/aktualnosc/zaszczep-sie-w-aptece>

Z wyrazami szacunku
z upoważnienia Ministra Zdrowia
Katarzyna Kacperczyk
Podsekretarz Stanu
/dokument podpisany elektronicznie/